

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
4^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (Σε όλη την ύλη)

ΘΕΜΑ Α

1. Βλέπε σχολικό βιβλίο «Μαθηματικά θετικής και τεχνολογικής κατεύθυνσης», σελίδα 251
2. Βλέπε σχολικό βιβλίο «Μαθηματικά θετικής και τεχνολογικής κατεύθυνσης», σελίδα 151.
3.
 - α) Σωστό
 - β) Λάθος
 - γ) Σωστό
 - δ) Σωστό
 - ε) Λάθος

ΘΕΜΑ Β

1. α. Είναι $z_1^2 = \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2 = \frac{1}{4} - 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{3}{4} = -\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i.$

Άρα $1 + z_1 + z_1^2 = 1 - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i = 0$

β. Προφανώς είναι $z_1 \neq 1$. Επομένως

$$1 + z_1 + z_1^2 = 0 \Leftrightarrow z_1 - 1 \mid 1 + z_1 + z_1^2 = z_1 - 1 \cdot 0 \Leftrightarrow z_1^3 - 1 = 0 \Leftrightarrow z_1^3 = 1.$$

γ. Έχουμε

$$\begin{aligned}z_2^{2\nu+1} = -z_1^{\nu+2} &\Leftrightarrow 1 + z_1^{2\nu+1} = -z_1^{\nu+2} \\&\Leftrightarrow -z_1^{2 \cdot 2\nu+1} = -z_1^{\nu+2} \\&\Leftrightarrow z_1^{4\nu+2} = z_1^{\nu+2} \\&\Leftrightarrow z_1^{3\nu} = 1 \\&\Leftrightarrow z_1^{3 \cdot \nu} = 1\end{aligned}$$

που ισχύει.

Ομοίως

$$\begin{aligned}z_2^{2\nu} = z_1^{\nu} &\Leftrightarrow 1 + z_1^{2\nu} = z_1^{\nu} \\&\Leftrightarrow -z_1^{2 \cdot 2\nu} = z_1^{\nu} \\&\Leftrightarrow z_1^{4\nu} = z_1^{\nu} \\&\Leftrightarrow z_1^{3\nu} = 1 \\&\Leftrightarrow z_1^{3 \cdot \nu} = 1\end{aligned}$$

που ισχύει

2. Λόγω της δεύτερης σχέσης του ερωτήματος (1 (γ))

έχουμε: $z_2^{36} = z_2^{2 \cdot 18} = z_1^{18} = z_1^{3 \cdot 6} = 1^6 = 1 + 0i$. Άρα $\alpha = 1$ και $\beta = 0$.

Λόγω της πρώτης σχέσης του ερωτήματος (1 (γ)) έχουμε:

$$\begin{aligned}z_2^{19} = z_2^{2 \cdot 9 + 1} = -z_1^{9+2} &= -z_1^2 \cdot z_1^9 = -z_1^2 \cdot z_1^{3 \cdot 3} = \\&= -z_1^2 \cdot 1 = -z_1^2 = \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} i\end{aligned}$$

Άρα $\gamma = \frac{1}{2}$ και $\delta = \frac{\sqrt{3}}{2}$.

ΘΕΜΑ Γ

1. Επειδή οι συναρτήσεις f και $g(x) = \frac{1}{e^x} = e^{-x}$ είναι παραγωγίσιμες, έχουμε ότι και η συνάρτηση $(gof)(x) = e^{-f(x)}$ είναι παραγωγίσιμη. Επομένως και η συνάρτηση $f(x) - e^{-f(x)}$ είναι παραγωγίσιμη ως διαφορά παραγωγίσιμων συναρτήσεων.

Επομένως, από τη δοθείσα σχέση έχουμε:

$$(f(x) - e^{-f(x)})' = (x-1)'$$

$$f'(x) + f'(x) \cdot e^{-f(x)} = 1$$

$$f'(x)(1 + e^{-f(x)}) = 1$$

Όμως $1 + e^{-f(x)} > 0$, για κάθε $x \in R$. Άρα $f'(x) = \frac{1}{1 + e^{-f(x)}}$

2.

- Επειδή $f'(x) = \frac{1}{1 + e^{-f(x)}} > 0$ για κάθε $x \in R$, έχουμε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα στο R .
- Επειδή $f(0) = 0$ και η f είναι γνησίως αύξουσα στο R , έχουμε $f(x) < f(0) = 0$ για κάθε $x < 0$ και $f(x) > f(0) = 0$ για κάθε $x > 0$.

Άρα

$$f(x) < 0, \text{ για } x < 0$$

$$f(0) = 0$$

$$f(x) > 0, \text{ για } x > 0$$

3. Επειδή $f'(x) = \frac{1}{1 + e^{-f(x)}}$, η f είναι δυο φορές παραγωγίσιμη με

$$f''(x) = \left(\frac{1}{1 + e^{-f(x)}} \right)' = \frac{-(-f'(x) \cdot e^{-f(x)})}{(1 + e^{-f(x)})^2} = \frac{f'(x) \cdot e^{-f(x)}}{(1 + e^{-f(x)})^2}.$$

Επειδή $f'(x) = \frac{1}{1 + e^{-f(x)}} > 0$, έχουμε $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in R$. Άρα η f είναι κυρτή στο R . (Βλέπε και σχολικό βιβλίο, σελίδα 278, άσκηση 3, Β' Ομάδας)

4. Για τη συνάρτηση f ισχύουν οι προϋποθέσεις του Θ.Μ.Τ του διαφορικού λογισμού στο διάστημα $[0, x]$ ($x > 0$) αφού είναι συνεχής στο $[0, x]$ και παραγωγίσιμη στο $(0, x)$. Επομένως θα υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (0, x)$ τέτοιο, ώστε

$$f'(\xi) = \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \frac{f(x)}{x}$$

Όμως $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ που σημαίνει ότι η f' είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} . Επομένως, αφού $0 < \xi < x$, έχουμε

$$\begin{aligned} f'(0) < f'(\xi) < f'(x) \\ \frac{1}{1 + e^{-f(0)}} < \frac{f(x)}{x} < f'(x) \\ \frac{1}{1 + e^0} < \frac{f(x)}{x} < f'(x) \\ \frac{1}{2} < \frac{f(x)}{x} < f'(x) \end{aligned}$$

και επειδή $x > 0$, παίρνουμε : $\frac{1}{2}x < f(x) < xf'(x)$ (1)

Όμως $f'(x) = \frac{1}{1 + e^{-f(x)}} < 1$ και $x > 0$. Επομένως $xf'(x) < x$ (2)

Από τις (1) και (2) έχουμε τελικά $\frac{1}{2}x < f(x) < xf'(x) < x$, για κάθε $x > 0$.

5. Από το προηγούμενο ερώτημα έχουμε ότι : $\frac{x}{2} < f(x) < x$, $x > 0$ και εφ' όσον

$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} x = +\infty$ από το κριτήριο παρεμβολής προκύπτει ότι

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$. Επομένως $\lim_{x \rightarrow +\infty} (-f(x)) = -\infty$ και άρα $\lim_{x \rightarrow +\infty} e^{-f(x)} = 0$

Έχουμε : $f(x) - e^{-f(x)} = x - 1 \Leftrightarrow f(x) - (x - 1) = e^{-f(x)}$, οπότε

$\lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - (x - 1)] = \lim_{x \rightarrow +\infty} e^{-f(x)} = 0$

Άρα η ευθεία $y = x - 1$ είναι η πλάγια ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της f , στο $+\infty$.

ΘΕΜΑ Δ

1. Η συνάρτηση $\frac{t+1}{t(e^{f(t)}+1)}$ είναι συνεχής στο $(0, +\infty)$, το $1 \in (0, +\infty)$, άρα η

συνάρτηση $f(x) = \int_1^x \frac{t+1}{t(e^{f(t)}+1)} dt$ είναι παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ με

$$f'(x) = \frac{x+1}{x(e^{f(x)}+1)}.$$

Για κάθε $x > 0$ έχουμε:

$$f'(x) = \frac{x+1}{x(e^{f(x)}+1)} \Leftrightarrow x e^{f(x)} f'(x) + x f'(x) = x+1 \Leftrightarrow e^{f(x)} f'(x) + f'(x) = 1 + \frac{1}{x} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (e^{f(x)} + f(x))' = (x + \ln x)' \Leftrightarrow e^{f(x)} + f(x) = x + \ln x + c.$$

$$\text{Για } x = 1 \text{ έχουμε } e^{f(1)} + f(1) = 1 + \ln 1 + c \Leftrightarrow e^0 + 0 = 1 + 0 + c \Leftrightarrow c = 0.$$

Άρα για κάθε $x \in (0, +\infty)$ έχουμε $e^{f(x)} + f(x) = x + \ln x$.

2. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ είναι $\varphi'(x) = e^x + 1 > 0$, οπότε η συνεχής συνάρτηση φ είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} , άρα είναι και «1-1».

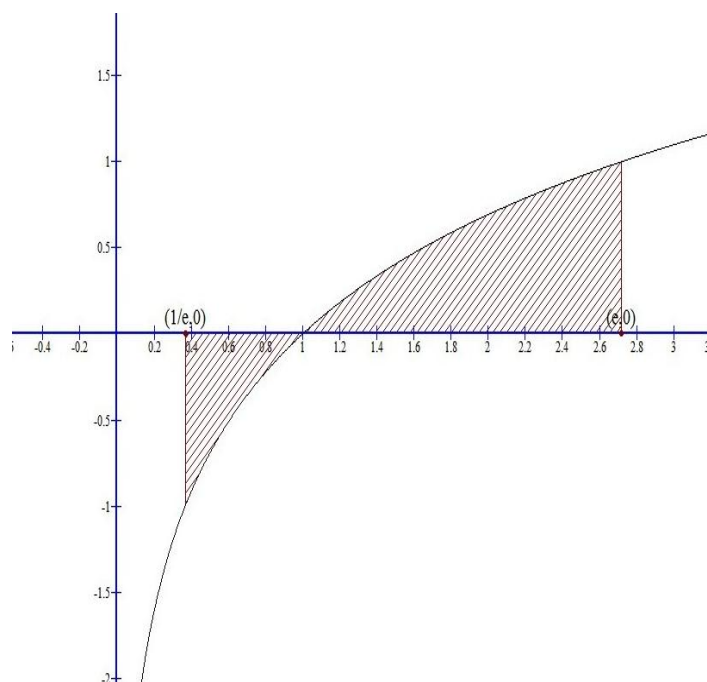
3. Για κάθε $x > 0$ έχουμε:

$$e^{f(x)} + f(x) = x + \ln x \Leftrightarrow e^{f(x)} + f(x) = e^{\ln x} + \ln x \quad (1).$$

Από (1) ισοδύναμα έχουμε $\varphi(f(x)) = \varphi(\ln x) \stackrel{1-1}{\Leftrightarrow} f(x) = \ln x, x \in (0, +\infty)$.

4. α) Για $\frac{1}{e} \leq x \leq 1$ είναι $\ln x < 0$ και για $1 \leq x \leq e$ $\ln x > 0$. Άρα

$$\begin{aligned} E &= \int_{\frac{1}{e}}^e |f(x)| dx = -\int_{\frac{1}{e}}^1 f(x) dx + \int_1^e f(x) dx = -\int_{\frac{1}{e}}^1 \ln x dx + \int_1^e \ln x dx = \\ &= -\int_{\frac{1}{e}}^1 x' \ln x dx + \int_1^e x' \ln x dx = [-x \ln x]_{\frac{1}{e}}^1 + \int_{\frac{1}{e}}^1 1 dx + [x \ln x]_1^e - \int_1^e 1 dx = \\ &= \frac{1}{e} \ln \frac{1}{e} + [x]_{\frac{1}{e}}^1 + e \ln e - [x]_1^e = -\frac{1}{e} + 1 - \frac{1}{e} + e - e + 1 = \left(2 - \frac{2}{e}\right) \tau\mu \end{aligned}$$

β) Για να ορίζεται το κλάσμα $\frac{x}{\ln x}$, πρέπει $x > 0$ και $\ln x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 1$ (2)

Θεωρούμε τη συνάρτηση $\kappa(t) = \frac{1}{\ln t}$ η οποία είναι συνεχής και έχει πεδίο ορισμού

το $D_\kappa = (0, 1) \cup (1, +\infty)$. Για να ορίζεται η συνάρτηση $\int_e^x \frac{1}{\ln t} dt$ πρέπει τα άκρα του

ολοκληρώματος να ανήκουν στο ίδιο διάστημα του D_κ και αφού $e \in (1, +\infty)$

έπεται ότι και $x \in (1, +\infty)$ (3)

Από (2) και (3) προκύπτει ότι $D_G = (1, +\infty)$.

Η G είναι παραγωγίσιμη ως διαφορά παραγωγισίμων συναρτήσεων του πηλίκου $\frac{x}{\ln x}$ και της $\int_e^x \frac{1}{\ln t} dt$ η οποία είναι παραγωγίσιμη ως αρχική της συνεχούς συνάρτησης $\kappa(t) = \frac{1}{\ln t}$.

Παραγωγίζοντας τη G προκύπτει $G'(x) = \frac{\ln x - 1}{\ln^2 x} - \frac{1}{\ln x} = \frac{\ln x - 1 - \ln x}{\ln^2 x} = \frac{-1}{\ln^2 x} < 0$ για κάθε $x \in (1, +\infty)$ και αφού η G είναι συνεχής θα είναι γνησίως φθίνουσα στο $(1, +\infty)$.

Επομένως :

$$e < e^2 \stackrel{G \text{ γνησίως φθίνουσα}}{\Rightarrow} G(e) > G(e^2) \Rightarrow \frac{e}{\ln e} > \frac{e^2}{\ln e^2} - \int_e^{e^2} \frac{1}{\ln t} dt \Rightarrow \frac{e}{1} > \frac{e^2}{2} - \int_e^{e^2} \frac{1}{\ln t} dt \Rightarrow \int_e^{e^2} \frac{1}{\ln t} dt > \frac{e^2}{2} - e.$$